

2.3. Pengeinstitutters virksomhed er undergivet særlig regulering i bl.a. lov om banker og sparekasser.

Efter lov om banker og sparekasser § 6, stk. 1, kræves der tilladelse til udøvelse af pengeinstitutvirksomhed.

Erhvervsministeren kan efter indstilling fra Finanstilsynet nægte at give tilladelse, hvis et medlem af pengeinstitutets bestyrelse eller direktion må skønnes ikke at have den fornødne erfaring til at udøve stillingen eller hvervet, er dømt for strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, eller hvis den pågældende i stilling eller erhverv har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at den pågældende ikke vil kunne varetage stillingen eller hvervet på forsvarlig vis, jf. lov om banker og sparekasser § 6, stk. 6. Tilladelse kan desuden nægtes, hvis nogen, som direkte eller indirekte ejer mindst 10 procent af kapitalen eller stemmerettighederne eller en kapitalandel, der giver mulighed for at udøve en betydelig indflydelse på forvaltningen af pengeinstituttet, skønnes at ville modvirke en forsvarlig drift af pengeinstituttet, jf. § 6, stk. 7.

Pengeinstitutvirksomhed skal bl.a. udøves i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god pengeinstitutpraksis, jf. lov om banker og sparekasser § 1, stk. 6. Handler et pengeinstitut i strid hermed, kan Finanstilsynet, der fører tilsyn efter loven, give pålæg om, at den pågældende handlemåde skal ophøre. Overtrædelse af et sådant påbud kan straffes, jf. lovens § 54, stk. 1, 2. pkt.

Finanstilsynet kan inddrage en tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed, bl.a. hvis pengeinstituttet gør sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af bestemmelser i lov om banker og sparekasser eller af regler udstedt i medfør heraf. Tilladelsen kan endvidere inddrages i de tilfælde, som er nævnt i lovens § 6, stk. 6 og 7, jf. ovenfor.

Der gælder særlige regler med henblik på sikring af kunders krav mod pengeinstituttet, herunder reglerne i lov om en indskydergarantifond og reglerne om solvenskrav m.v. i kapitel 5 i lov om banker og sparekasser.

For filialer af pengeinstitutter fra andre EU-lande gælder særlige regler om såkaldt hjemlandskontrol, jf. herved bl.a. lov om banker og sparekasser § 6 a.

3. Baggrunden for lovforslaget.

3.1. Privat, erhvervmæssig inddrivelse af fordringer for andre foretages hovedsagelig af inkassobureauer, selvstændige advokater, pengeinstitutter og visse finansieringsselskaber m.v.

Pengeinstitutter driver i et vist omfang inkassovirksomhed vedrørende bl.a. pantebreve i depot og udenlandske checks og vekslers. Endvidere driver man ligesom visse finansieringsselskaber bl.a. inkassovirksomhed i forbindelse med factoring og belåning af kontrakter m.v.

Der findes formentlig ca. 35-40 specialiserede private inkassobureauer, jf. betænkningen side 12. Under halvdelen af disse er medlem af en brancheorganisation. Inkassobureauernes kunder er fortrinsvis erhvervsdrivende.

Det fremgår af betænkningen, at disse inkassobureauers størrelse og omsætning varierer betydeligt. Nogle bureauer har således op til et halvt hundrede ansatte, mens en række bureauer er enkeltmandsejede virksomheder uden eller med ganske få ansatte og med en beskedent omsætning. Mange inkassobureauer har en forholdsvis kort levetid, og der er eksempler på, at enkeltpersoner i nogle tilfælde over en kort årrække har været indehaver af adskillige bureauer. Det er ikke sædvanligt, at inkassobureauerne indsætter de beløb, som inddrives, på en særskilt konto, og der er en del eksempler på, at midler, som et inkassobureau har inddrevet, ikke er blevet udbetalt til den pågældende kunde.

I forbindelse med professionel inkassovirksomhed er det almindeligt at rette personlig henvendelse til skyldneren – typisk på dennes bopæl – som led i bestræbelserne på at inddrive fordringen. Arbejdsgruppen nævner, at der i den forbindelse har været eksempler på »gorilla-inkasso«, og der refereres oplysninger om, at der bl.a. er eksempler på, at personer er blevet opsøgt af rockere i forbindelse med inkassovirksomhed m.v. og i den forbindelse er blevet udsat for vold eller trusler om vold.

Forbrugerombudsmanden modtager årligt et antal klager vedrørende inkassobureauers overtrædelse af markedsføringslovens regler om god markedsføringskik, og arbejdsgruppen anfører, at der også kan være et stort »mørketal«, fordi inkassovirksomhed ofte udøves over for personer, der vil være tilbageholdende med at gøre lovmæssige rettigheder m.v. gældende.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 12-14.

3.2. På den anførte baggrund har arbejdsgruppen fundet, at der er behov for en særlig lovgivning om privat inkassovirksomhed, hvor et hovedelement er en autorisationsordning for private inkassobureauer m.v. Arbejdsgruppen peger i den forbindelse navnlig på den private inkassovirksomheds karakter og de begrænsede kontrolmuligheder, som den eksisterende lovgivning giver.